

Hoe denkt Nederland over vuurwerk in 2024?

Opinieonderzoek voor Binnenlands Bestuur

December 2024

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/313

Datum

december 2024

Opdrachtgever

Binnenlands Bestuur

Auteurs

Wouter Andringa
Gwendolyn van Straaten
Asher van der Schelde
Laurens Klein Kranenburg

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Gedrag	7
2	Gemeentelijk beleid	10
3	Opvattingen	13
4	Onderzoeksverantwoording	20

Ruim de helft zou vóór vuurwerkverbod stemmen bij referendum

Meeste Nederlanders niet van plan om vuurwerk af te steken

Net als in de voorgaande jaren is ongeveer één op de tien Nederlanders voornemens om vuurwerk af te steken tijdens de jaarwisseling. Driekwart (73%) zegt zeker niet van plan te zijn om vuurwerk af te steken. Inwoners van de drie grote steden zijn, net zoals in 2023, het minst van plan om vuurwerk af te steken, 5 procent is dit van plan. De animo om vuurwerk af te steken ligt in de oostelijke provincies met 15 procent het hoogst.

Ruim de helft zou vóór vuurwerkverbod stemmen bij referendum

Een meerderheid van de Nederlanders (57%) zou voor een algemeen vuurwerkverbod stemmen, als er in hun gemeente een referendum over georganiseerd wordt. Een kwart (24%) zou tegen stemmen en de rest zou niet stemmen of weet het niet.

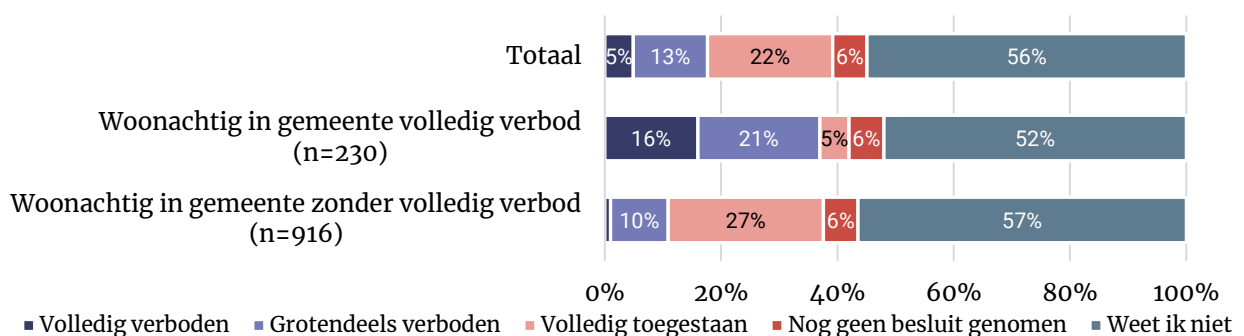
Veel inwoners niet op de hoogte van het vuurwerkverbod in de eigen gemeente

In negentien gemeenten¹ geldt bij de komende jaarwisseling (2024-2025) een algeheel vuurwerkverbod. In veel andere gemeenten zijn vuurwerkvrije zones, maar geldt geen algemeen verbod.

Een groot deel van de inwoners van gemeenten met een algemeen vuurwerkverbod is hiervan niet goed op de hoogte. Ruim een derde (16% volledig verboden, 21% deels verboden) weet in ieder geval dat er bepaalde verboden gelden. Iets meer dan de helft (52%) geeft aan het niet te weten. De rest denkt dat het volledig is toegestaan (5%) of dat er nog geen besluit is genomen (6%).

Ten opzichte van 2022 en 2023 is het kennisniveau gedaald. In 2022 wisten circa zeven op de tien inwoners van gemeenten met een verbod, dat er een verbod gold, in 2023 was dit de helft. In 2024 is dit verder gedaald naar 38 procent.

Figuur 0.1: Weet u wat er deze jaarwisseling mag en niet mag in uw gemeente, als het gaat om het afsteken van vuurwerk? Basis: gehele steekproef (n=1.146).

¹ Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug en Zutphen.

Strengere regels gaan gepaard met meer steun

Hoe strenger men denkt dat de regels zijn in de eigen gemeente, hoe positiever men doorgaans is over de regels. Acht op de tien Nederlanders die denken dat vuurwerk in hun gemeente volledig is verboden (79%), staan hier positief tegenover. In 2023 lag dit percentage iets boven de 50 procent.

Nederlanders die denken dat er wel vuurwerk mag worden afgestoken in hun gemeente zijn slechts in een vijfde (20%) van de gevallen positief over de regels. Dit is een lichte afname ten opzichte van 2023 (26%).

Minder Nederlanders vinden vuurwerk een mooie traditie

In vergelijking met vorig jaar zijn er minder Nederlanders die vinden dat het afsteken van vuurwerk een mooie traditie is die we in stand moeten houden (daling van 43% naar 39%). Het aandeel voorstanders is het sterkst gedaald onder hoger opgeleiden (van 38% naar 30%), terwijl het onder lager opgeleiden juist iets is toegenomen (van 41% naar 44%). Ook is er minder interesse in een centrale vuurwerkshow die wordt georganiseerd door de gemeente (van 66% naar 61%). Het aandeel voorstanders van een vuurwerkverbod voor particulieren bleef nagenoeg gelijk (59% in 2023, 60% in 2024).

Acht procent van plan om tóch vuurwerk af te steken, ondanks verbod

Op 1 december 2020 is een verbod van kracht geworden op het afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen door particulieren. Over het algemeen geldt dat een meerderheid van de inwoners het eens is met dit verbod. Nederlanders zijn wel meer voorstander van het verbod op knalvuurwerk dan op het afsteken van vuurpijlen. Ruim driekwart (77%) vindt het goed dat het afsteken van knalvuurwerk is verboden; voor vuurpijlen geldt dat twee derde (66%) achter dit verbod staat. Twee derde (68%) vindt eveneens dat het niet langer verantwoord is om met het afsteken van vuurwerk door te gaan vanwege de schade, de kosten en het letsel. Acht procent van de Nederlanders zegt ondanks het verbod toch knalvuurwerk en vuurpijlen af te gaan steken bij de komende jaarwisseling. Dit beeld komt overeen met 2023.

Groot deel is voorstander van een vuurwerkverbod, maar er zijn twijfels over handhaving

In het algemeen vinden mensen dat een vuurwerkverbod alleen zin heeft als er ook strenger wordt gehandhaafd (79%). Tegelijkertijd vindt bijna driekwart (73%) een verbod een goed idee, ook al is het misschien lastig te handhaven. Zes op de tien (59%) denken echter dat een vuurwerkverbod niet te handhaven is.

We hebben respondenten vier scenario's voorgelegd voor het vuurwerkbeleid in de toekomst, met de vraag welk scenario hun voorkeur heeft. De grootste groep (42%) is voorstander van een algemeen vuurwerkverbod op alle categorieën vuurwerk in heel Nederland. Ruim een kwart (27%) is voor handhaving van de huidige vuurwerkregels, maar met uitbreiding van het aantal vuurwerkvrije zones. Twee op de tien zijn voor het handhaven van de huidige regels. De huidige regels versoepelen kan op de minste steun rekenen.

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 6 december tot maandagochtend 9 december 2024. In totaal werkten 1.146 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel en aangevuld met respondenten van PanelClix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=1.146$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,9 procent.

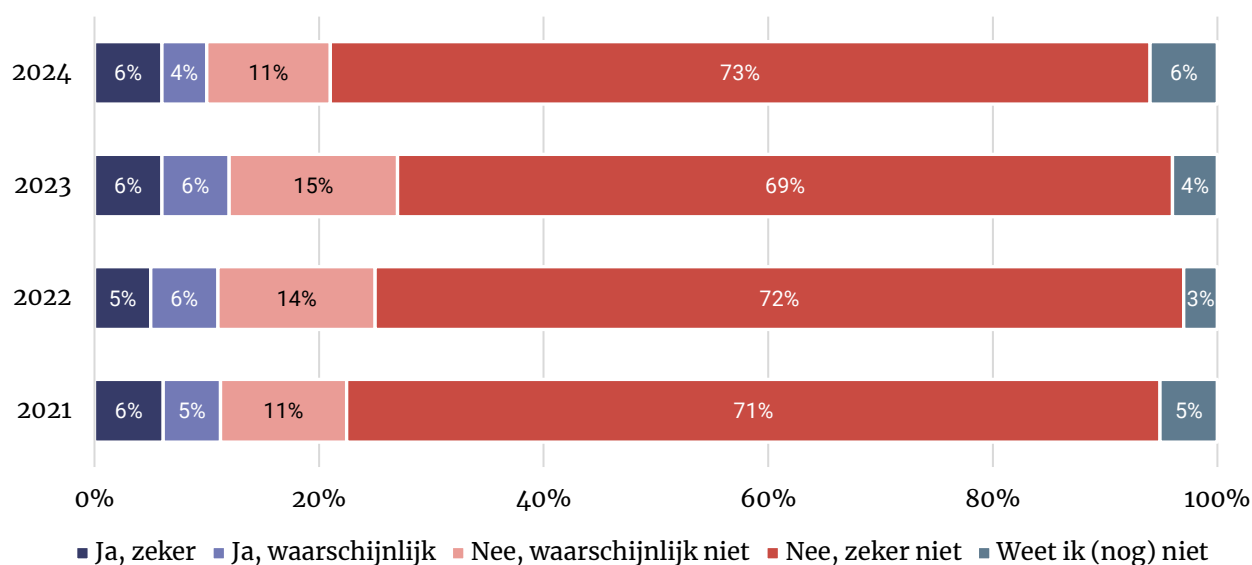
1 Gedrag

1.1 Nederlanders meestal niet van plan om vuurwerk af te gaan steken

Tien procent (6% zeker, 4% waarschijnlijk) van de Nederlanders is voornemens vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling. Bijna driekwart (73%) gaat dit zeker niet doen. Het percentage inwoners dat zeker of waarschijnlijk vuurwerk gaat afsteken, verschilt niet van de vorige metingen.

Figuur 1.1: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling?

Basis: gehele steekproef (n=1.146)

1.2 Vuurwerk populairder in het oosten dan in de drie grote steden

Net als in voorgaande metingen zien we dat er verschillen bestaan tussen de regio's als het gaat om het voorgenomen afsteekgedrag. In de drie oostelijke provincies is 15 procent van plan vuurwerk af te gaan steken. Dat is vaker dan gemiddeld. In de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag) is de intentie het laagst: 5 procent is van plan vuurwerk af te steken rond de jaarwisseling.

Tabel 1.1: Bent u dit jaar van plan vuurwerk af te gaan steken rond de jaarwisseling? (naar regio)
 Basis: gehele steekproef (n=1.146). Percentage dat zeker/waarschijnlijk vuurwerk gaat afsteken.

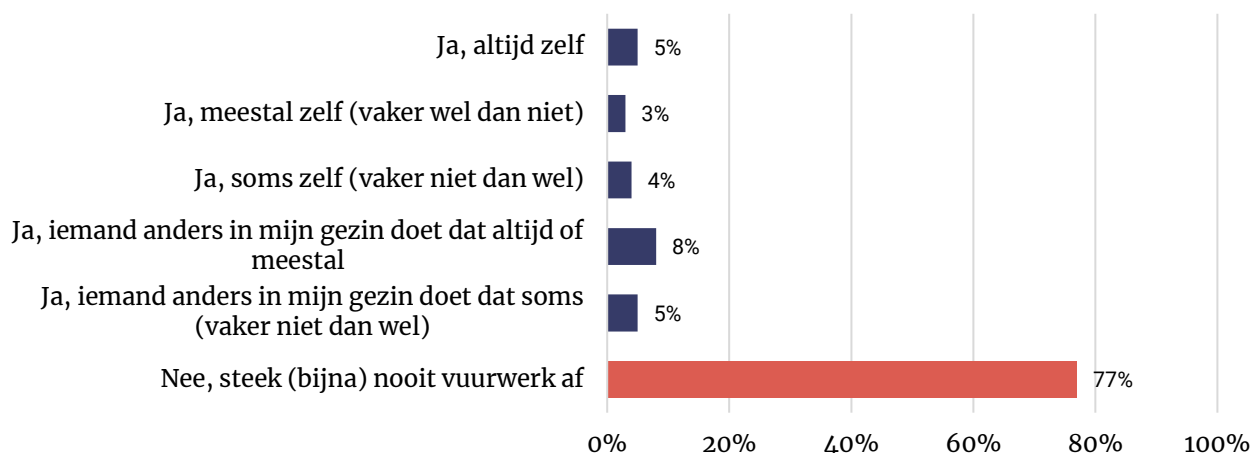
Naar regio	2021	2022	2023	2024
Totaal Nederland	11%	11%	12%	10%
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	15%	17%	14%	13%
Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	17%	15%	17%	15%
Amsterdam, Den Haag, Rotterdam	11%	9%	7%	5%
West, excl. 3 grote steden (Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland)	9%	11%	11%	9%
Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	11%	9%	12%	9%

1.3 Driekwart steekt (bijna) nooit vuurwerk af

Ruim driekwart van de Nederlanders (77%) steekt (bijna) nooit vuurwerk af. Dat is vergelijkbaar met het beeld in voorgaande jaren.

Figuur 1.2: Steekt u zelf of iemand anders in uw huishouden doorgaans (uitgaande van vorige jaren) vuurwerk af met oud en nieuw? Meerdere antwoorden mogelijk

Basis: gehele steekproef (n=1.146)

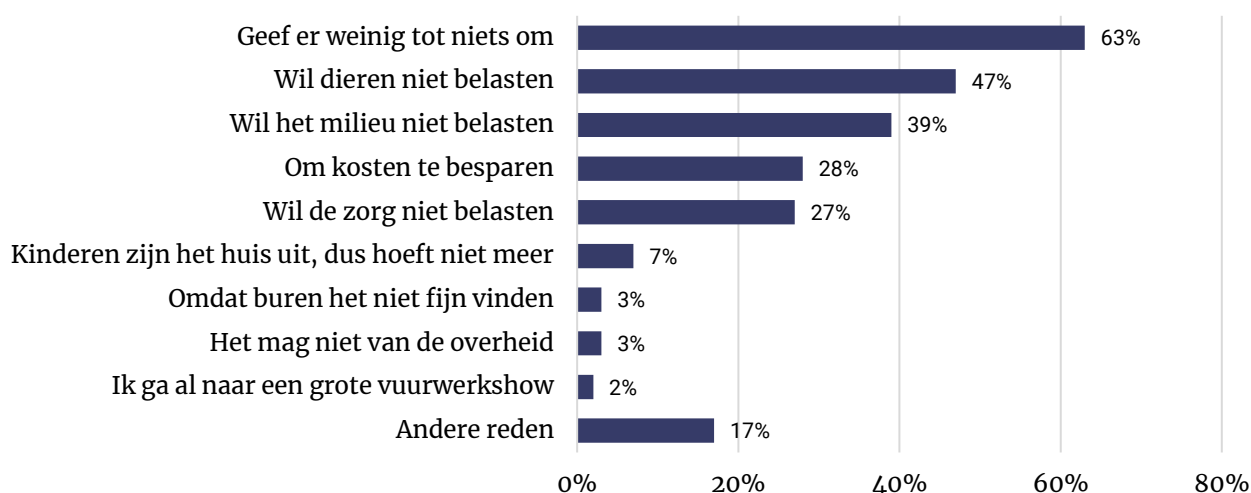
1.4 Niet-afstekers geven niets om vuurwerk en willen dier en milieu niet belasten

Ruim zes op de tien (63%) Nederlanders die geen vuurwerk gaan afsteken, doen dat niet omdat zij er simpelweg ‘weinig tot niets’ om geven. Daarnaast geeft een substantieel deel aan dat ze dieren (47%) en het milieu (39%) niet willen belasten. Voor ruim een kwart (28%) is het een manier om kosten te besparen of om de zorg te ontlasten (27%). Slechts een klein deel noemt als reden dat ze al naar een grote vuurwerkshow gaan (2%). De volgorde van argumenten komt overeen met het onderzoek uit 2023.

Zeventien procent geeft aan een andere reden te hebben om geen vuurwerk af te gaan steken. Veelgenoemde redenen zijn dat anderen al voldoende afsteken, dat ze met oud en nieuw niet thuis zijn, het zonde van het geld is en dat vuurwerk gevaarlijk is (verwondingen).

Figuur 1.3: Waarom steekt u dit jaar (waarschijnlijk) geen vuurwerk af?

Basis: is niet van plan om vuurwerk af te steken (n=963). Meerdere antwoorden mogelijk.

2 Gemeentelijk beleid

Bij de komende jaarwisseling (2024-2025) geldt in negentien gemeenten een afsteekverbod. Het gaat om de gemeenten Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bloemendaal, Eindhoven, Haarlem, Heemstede, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Soest, Tilburg, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug en Zutphen. In deze gemeenten is alleen het zogeheten fop- en schertsvuurwerk (categorie F1), zoals sterretjes en knalerwtten, toegestaan.

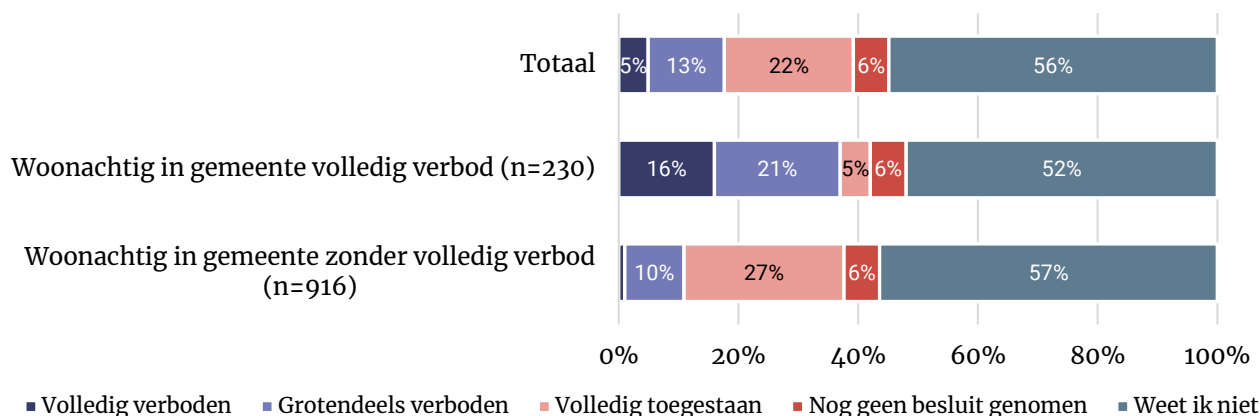
In veel andere gemeenten zijn vuurwerkvrije zones aangewezen, maar geldt geen algemeen afsteekverbod.

2.1 Veel inwoners niet op de hoogte van verbod

Een groot deel van de inwoners van gemeenten met een algeheel vuurwerkverbod is hier niet goed van op de hoogte. Ruim een derde (16% volledig verboden, 21% deels verboden) weet in ieder geval dat er bepaalde verboden gelden. Iets meer dan de helft (52%) geeft aan het niet te weten. De rest denkt dat het volledig is toegestaan (5%) of is in de veronderstelling dat er nog geen besluit is genomen (6%).

Ten opzichte van 2022 en 2023 is het kennisniveau gedaald. In 2022 wisten circa zeven op de tien inwoners van gemeenten met een verbod, dat er een verbod gold, in 2023 was dit de helft. In 2024 is dit verder gedaald naar 38 procent. Het aandeel inwoners dat niet weet of er wel of geen volledig verbod is, is toegenomen van 40 procent in 2023 naar 52 procent in 2024.

Figuur 2.1: Weet u wat er deze jaarwisseling mag en niet mag in uw gemeente, als het gaat om het afsteken van vuurwerk? Basis: gehele steekproef (n=1.146).

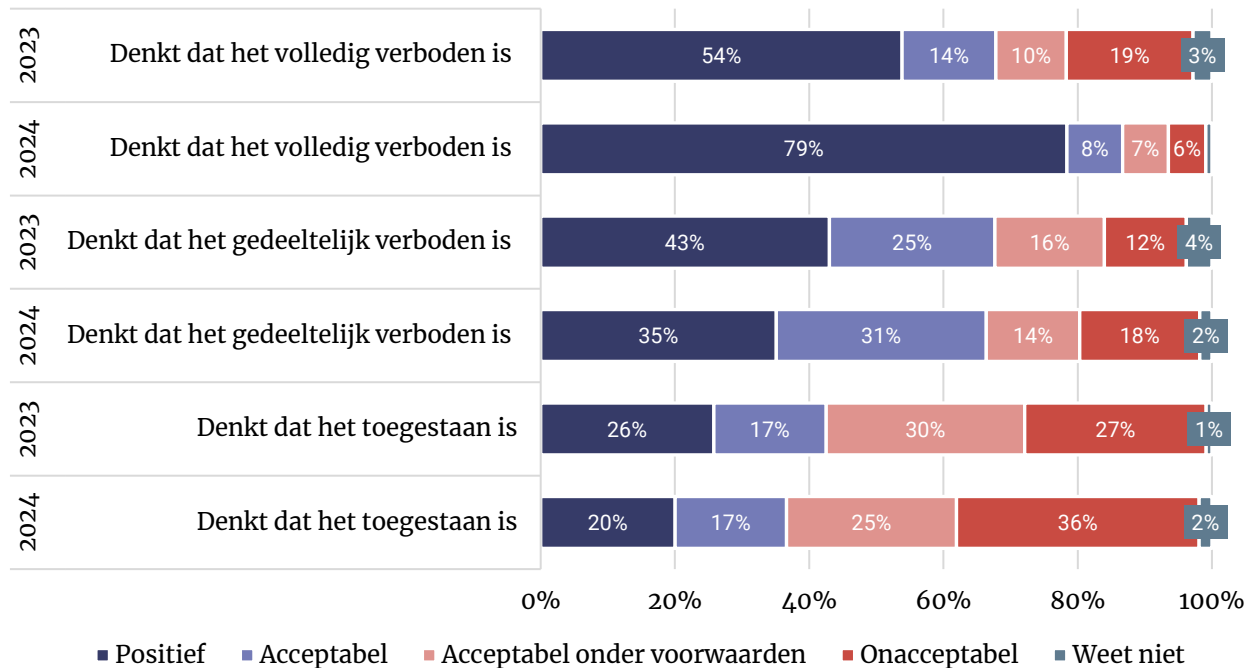
2.2 Inwoners positiever bij verbod

Evenals verleden jaar zien we de perceptie van strenge regels omtrent vuurwerk hand-in-hand gaan met steun voor het beleid. Acht op de tien Nederlanders die denken dat vuurwerk in hun gemeente volledig is verboden (79%), staan hier positief tegenover. Dat is een duidelijke toename ten opzichte van 2023, toen iets meer dan de helft van de inwoners (54%) positief was over een verbod in hun gemeente.

Vijftien procent van de inwoners die denken dat vuurwerk volledig verboden is, vindt in 2024 een verbod acceptabel (al dan niet onder voorwaarden). In 2023 was dit 24 procent.

Nederlanders die denken dat er wel vuurwerk mag worden afgestoken in hun gemeente zijn slechts in een vijfde (20%) van de gevallen positief. Dit is een afname ten opzichte van 2023 (26%). Meer dan een derde vindt het onacceptabel (36%).

Figuur 2.2: U denkt dus dat in uw gemeente vuurwerk afsteken (gedeeltelijk) verboden of toegestaan is. In hoeverre bent u daar positief over, vindt u dat acceptabel (onder voorwaarden) of onacceptabel?
Basis: heeft idee over regelgeving in eigen gemeente (n=505).

Welke voorwaarden verbindt men aan het beleid rondom het afsteken van vuurwerk in de gemeente?

Veertien procent van de inwoners die denken dat er een gedeeltelijk verbod is hun gemeente, verbindt hier voorwaarden aan. Deze voorwaarden hebben vaak betrekking op de plek waar het vuurwerk wordt afgestoken en het tijdstip (alleen 's avonds op 31 december). Anderen pleiten voor een verbod op zwaar vuurwerk, maar vinden dat siervuurwerk toegestaan moet blijven.

“Het probleem is steeds vaker zwaar en illegaal vuurwerk. Eén rotje hier of daar heb ik geen probleem mee.”

“Geen knalvuurwerk. Alleen 31 december tussen 22.00 en 01.00 uur.”

Nederlanders die denken dat het afsteken van vuurwerk in hun gemeente is toegestaan met oud en nieuw verbinden hier het vaakst voorwaarden aan (25%). Ook zij vinden de locatie (niet te dichtbij mens en dier), het tijdstip (alleen 's avonds laat op de 31^e) en type vuurwerk (alleen siervuurwerk) belangrijk. Ook hechten ze waarde aan het veilig afsteken van vuurwerk, zonder dat dit gepaard gaat met overlast en waarbij het vuurwerkafval na afloop wordt opgeruimd.

Sommige inwoners noemen ook als voorwaarde dat de regels beter gehandhaafd moeten. Enkele citaten die dit illustreren:

“Als er maar geen zwaar vuurwerk wordt gebruikt, oppassen voor de dieren en geen vernielingen worden gedaan.”

“Als ze zich houden aan de tijden (en dagen) en welk vuurwerk legaal is.”

“Op de juiste tijd, de juiste plekken afsteken zonder mensen of dieren lastig te vallen. Zwaar vuurwerk niet. En vooral veilig afsteken.”

“Dat illegaal vuurwerk veel strenger wordt aangepakt, om zo het afsteken van vuurwerk veiliger te maken.”

“Acceptabel. Maar veel strenger optreden met betrekking tot de vuurwerktijden, en illegaal vuurwerk.”

2.3 Animo voor vuurwerk afsteken in gemeenten met verbod hoger

In totaal is 10 procent van de Nederlandse bevolking voornemens vuurwerk af te gaan steken met oud en nieuw. In gemeenten met een verbod ligt dit aandeel lager (5%) dan in gemeenten zonder verbod (12%). In de meting van 2023 was er nog geen verschil tussen deze twee groepen. Toen was 11 procent van de inwoners uit een gemeente met een verbod van plan vuurwerk af te steken. In de gemeenten met een verbod was dit 12 procent.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat inwoners van gemeenten waar een vuurwerkverbod geldt, in een andere gemeente (zonder verbod) vuurwerk kunnen afsteken.

3 Opvattingen

3.1 Minder steun voor vuurwerktraditie, met name onder hoger opgeleiden

In vergelijking met vorig jaar vinden naar verhouding minder Nederlanders dat het afsteken van vuurwerk een mooie traditie is die we in stand moeten houden: dit aandeel is gedaald van 43 procent naar 39 procent. Ook is er minder interesse in een centrale vuurwerkshow die wordt georganiseerd door de gemeente (van 66% naar 61%). Het aandeel voorstanders van een vuurwerkverbod bleef gelijk (60%).

Het aandeel voorstanders van het afsteken van vuurwerk als een mooie traditie is het sterkst gedaald onder hoger opgeleiden (van 38% naar 30%), terwijl het onder lager opgeleiden juist iets is toegenomen (van 41% naar 44%). De daling is daarnaast zichtbaar in de leeftijdsgroepen van 25 tot 64 jaar. Onder Nederlanders van 18-24 jaar (52% voorstander) en van 65-plus (30% voorstander) is er geen ontwikkeling in het aandeel voorstanders van deze traditie.

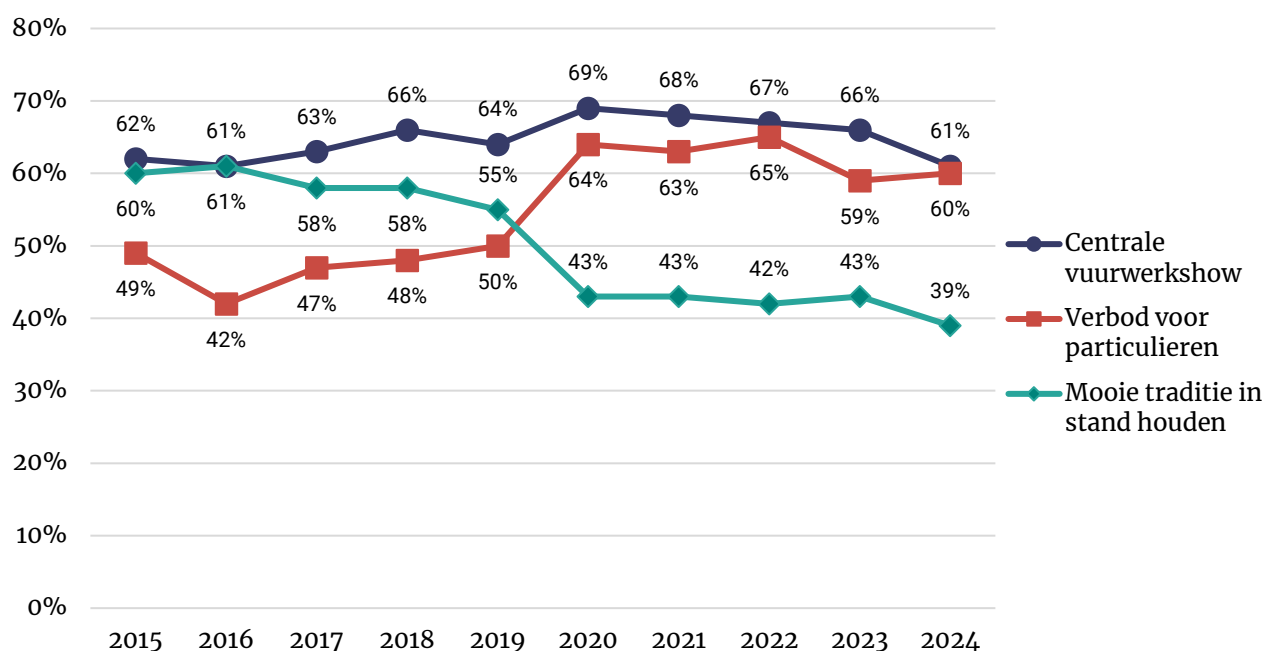
Figuur 3.1: in hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

De gemeente moet bij de jaarwisseling op een centrale plaats een professionele vuurwerkshow organiseren.

Het afsteken van vuurwerk door particulieren moet helemaal worden verboden.

Het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden.

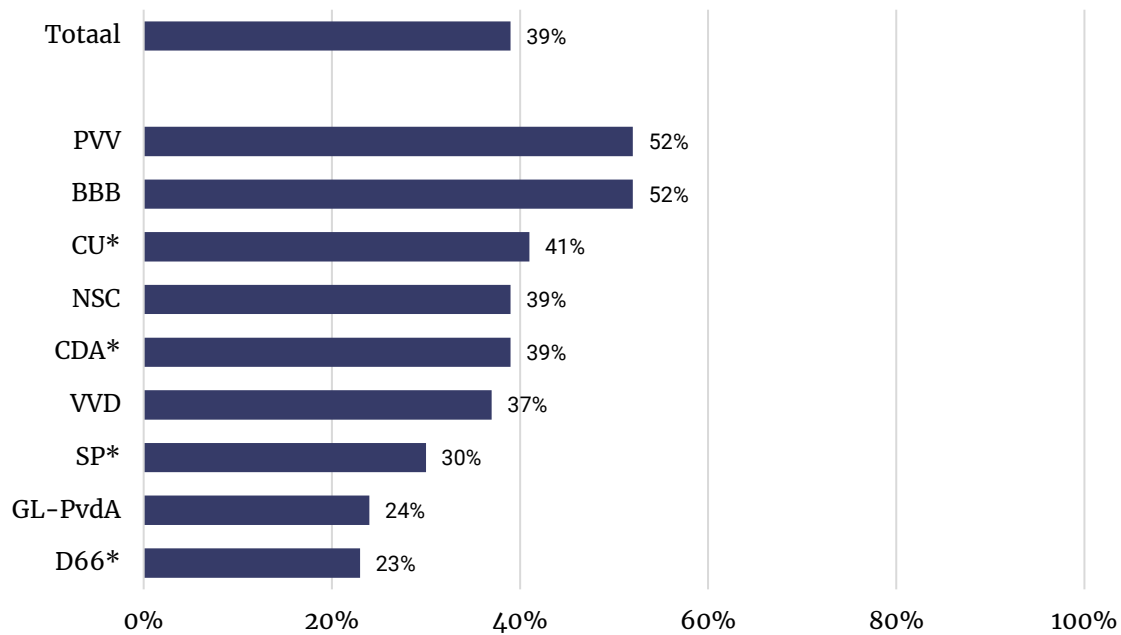
Basis: gehele steekproef (n=1.146).

3.2 Gehechtheid vuurwerktraditie naar politieke voorkeur

De steun voor de traditie van het zelf afsteken van vuurwerk is het grootst onder PVV- en BBB-stemmers. Bij deze partijen is meer dan de helft van de kiezers voor behoud van deze traditie. In de links-progressieve hoek (SP, GroenLinks/PvdA en D66) is minder dan een derde van de kiezers voorstander van het in stand houden van de traditie.

Figuur 3.2: Percentage helemaal of grotendeels eens met de stelling 'het afsteken van vuurwerk is een mooie traditie die we in stand moeten houden'. Basis: gehele steekproef (n=1.146), uitgesplitst naar stemgedrag TK 2023.

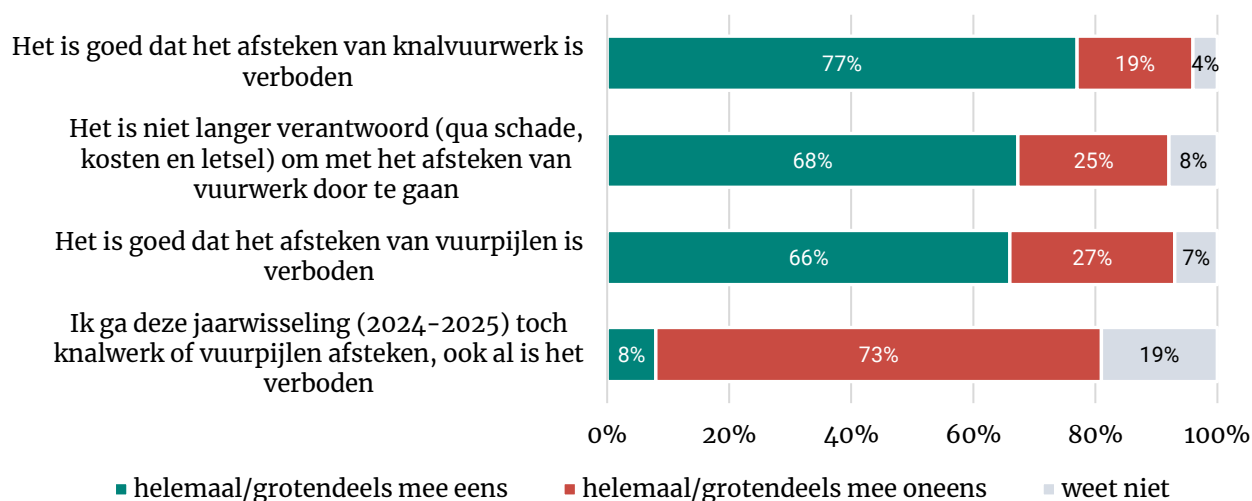
* Cijfers bij ChristenUnie (n=30), CDA (n=34), SP (n=37) en D66 (n=48) zijn indicatief vanwege het lage aantal respondenten.

3.3 Acht procent van plan tóch vuurwerk af te steken, ondanks verbod

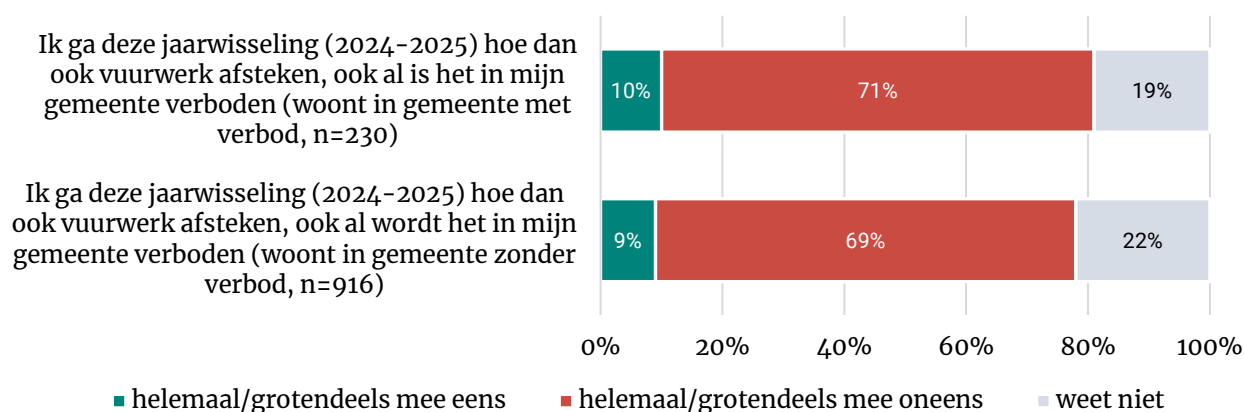
Op 1 december 2020 is een verbod van kracht geworden op het afsteken van knalvuurwerk en vuurpijlen door particulieren. Over het algemeen geldt dat een meerderheid van de inwoners het eens is met dit verbod. Nederlanders hebben wel meer moeite met knalvuurwerk dan met het afsteken van vuurpijlen. Ruim driekwart (77%) vindt het goed dat het afsteken van knalvuurwerk is verboden; voor vuurpijlen geldt dat twee derde achter dit verbod staat (66%). Twee derde (68%) vindt eveneens dat het niet langer verantwoord is om met het afsteken van vuurwerk door te gaan vanwege de schade, de kosten en het letsel. Acht procent van de Nederlanders zegt ondanks het verbod toch knalvuurwerk en vuurpijlen af te gaan steken bij de komende jaarwisseling. Bijna één op de vijf geeft aan het (nog) niet te weten (19%). Er is hierin nauwelijks verschil tussen inwoners woonachtig in een gemeente met een algeheel vuurwerkverbod en zonder algeheel verbod (Figuur 3.4). De uitkomsten bij deze stellingen zijn vrijwel identiek aan 2023.

Figuur 3.3: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: gehele steekproef (n=1.146)

Figuur 3.4: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

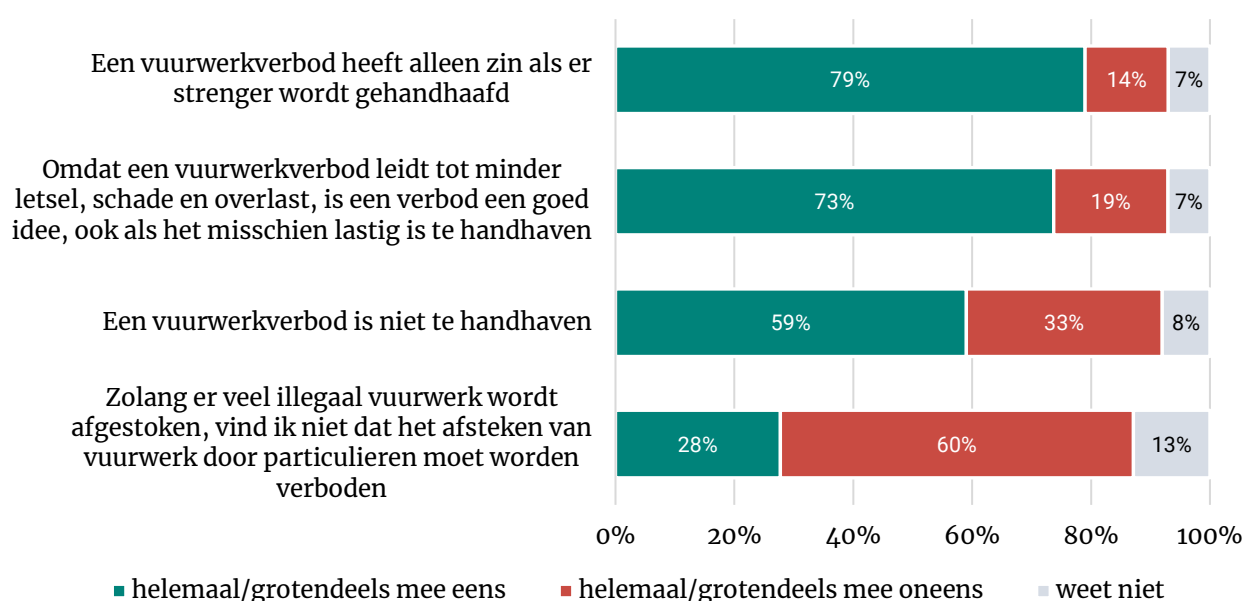
3.4 Veel voorstanders vuurwerkverbod, maar twijfels over handhaving

In de vuurwerkpeiling van dit jaar zijn nieuwe stellingen toegevoegd over handhaving van een vuurwerkverbod. In het algemeen vinden mensen dat een vuurwerkverbod alleen zin heeft als er ook strenger wordt gehandhaafd (79%). Tegelijkertijd vindt bijna driekwart (73%) een verbod een goed idee, ook al is het misschien lastig te handhaven. Een ruime meerderheid (59% eens, 33% oneens) denkt dat een vuurwerkverbod niet is te handhaven. Ondanks de zorgen die er zijn over de handhaving vinden Nederlanders het per saldo wel een goed idee.

Dat er nog veel illegaal vuurwerk wordt afgestoken, wordt door de meeste mensen niet gezien als een goede reden om het afsteken van vuurwerk door particulieren te blijven toestaan.

Figuur 3.5: Stellingen met betrekking op handhaving vuurwerkverbod

Basis: gehele steekproef (n=1.146)

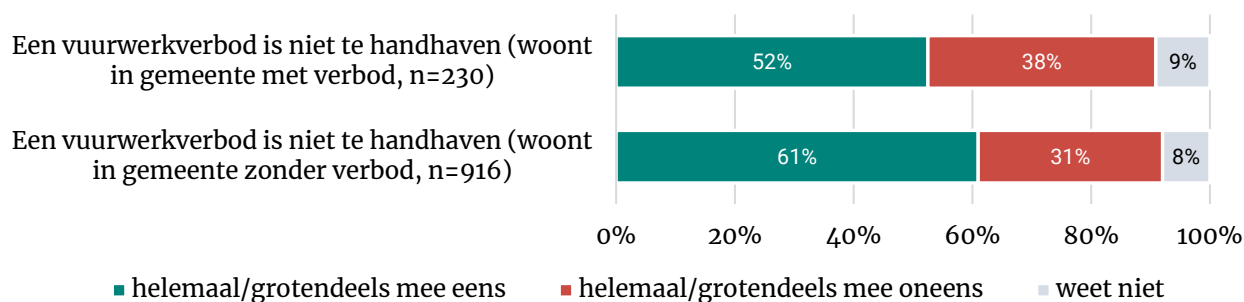

Beperkte handhaving minder bezwaarlijk in gemeenten met een vuurwerkverbod

In gemeenten met een algemeen vuurwerkverbod zijn inwoners positiever gestemd over de mogelijkheden om een vuurwerkverbod te handhaven, dan in gemeenten zonder een vuurwerkverbod (Figuur 3.6). Ook zijn minder inwoners van gemeenten met een verbod het (helemaal) eens met de stelling dat een vuurwerkverbod alleen zin heeft als er strenger wordt gehandhaafd, en minder inwoners het *oneens* met de stelling dat een verbod een goed idee is, ook als het misschien lastig te handhaven is.

Anders gezegd, in gemeenten met een vuurwerkverbod zien inwoners de beperkte mogelijkheden voor handhaving minder als bezwaar tegen een vuurwerkverbod.

Figuur 3.6: Stelling over mogelijkheden handhaving, uitgesplitst naar gemeenten met of zonder verbod

3.5 Scenario's voor toekomst vuurwerkbeleid in Nederland

Aan respondenten hebben we vier scenario's voorgelegd voor het vuurwerkbeleid in de toekomst, met de vraag welk scenario hun voorkeur heeft (Figuur 3.7). De grootste groep (42%) is voorstander van een algemeen vuurwerkverbod op alle categorieën vuurwerk in heel Nederland. Ruim een kwart (27%) is voor handhaving van de huidige vuurwerkregels, maar met uitbreiding van het aantal vuurwerkvrije zones. Twee op de tien zijn voor het handhaven van de huidige regels. De huidige regels versoepelen kan op de minste steun rekenen.

Onder vrijwel alle kiezersgroepen is een algemeen vuurwerkverbod het meest gekozen scenario, met uitzondering² van BBB- en CDA-stemmers, die een voorkeur hebben voor handhaving van de huidige regels met uitbreiding van het aantal vuurwerkvrije zones. In totaal kiest ruim een kwart voor dit scenario. Eén op de vijf Nederlanders wil de huidige regels handhaven (zonder veranderingen) en 11 procent wil de regels versoepelen.

Onder kiezers van GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en SP is er meer steun voor een algemeen vuurwerkverbod dan voor handhaving van de huidige regels (met of zonder extra vuurwerkvrije zones).

² Forum voor Democratie stemmers hebben een voorkeur voor versoepeling van de huidige regels, maar die zijn niet opgenomen in de figuur vanwege het lage aantal respondenten (18), net als DENK (16), Volt (10), PvdD (24), SGP (14) en JA21 (7).

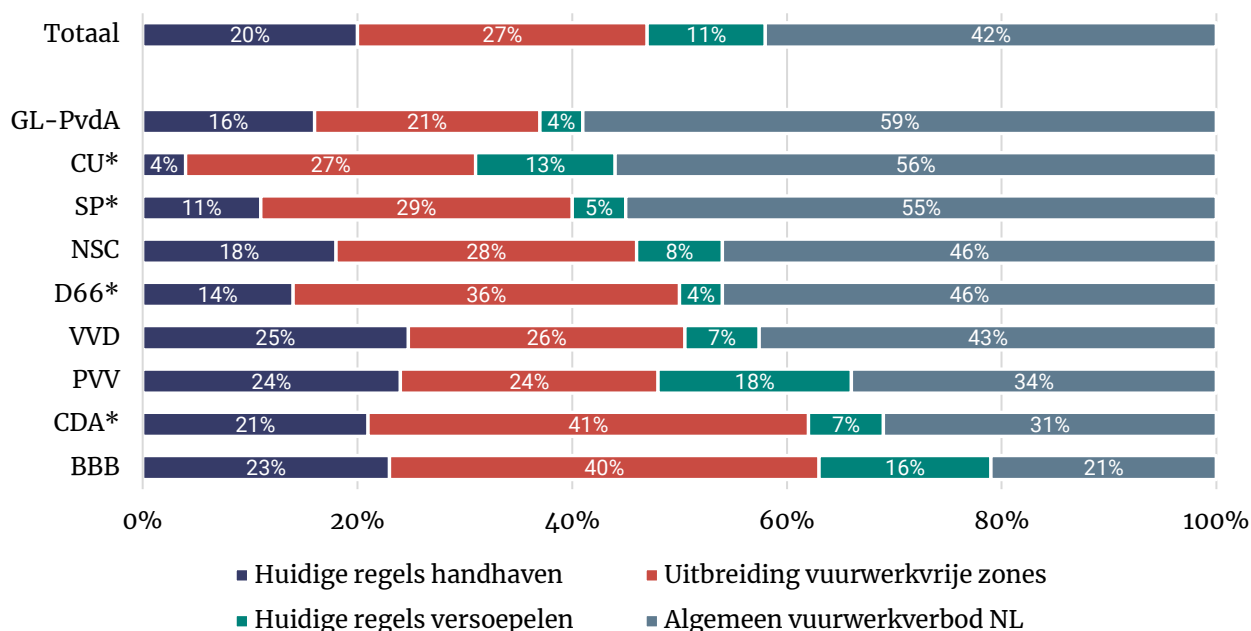
Figuur 3.7: Wat heeft uw voorkeur?

Scenario 1: Huidige regels handhaven, verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen.

Scenario 2: Huidige regels handhaven, maar met uitbreiding van het aantal vuurwerkvrije zones

Scenario 3: Huidige regels versoepelen: knalvuurwerk en losse vuurpijlen weer toestaan

Scenario 4: Een algemeen vuurwerkverbod op alle categorieën vuurwerk in heel Nederland

* Cijfers bij ChristenUnie (n=30), CDA (n=34), SP (n=37) en D66 (n=48) zijn indicatief vanwege het lage aantal respondenten.

3.6 Ruim de helft zou vóór vuurwerkverbod stemmen bij referendum

Een meerderheid van de Nederlanders (57%) zou voor een algemeen vuurwerkverbod stemmen, als er in hun gemeente een referendum over wordt georganiseerd. Een kwart (24%) zou tegen stemmen en de rest zou niet stemmen of weet het niet.

Het percentage voorstanders is vergelijkbaar met het aandeel dat vindt dat het afsteken van vuurwerk door particulieren moet worden verboden (60%).

3.7 Voorstanders vuurwerk: traditie en het liefst alleen siervuurwerk

Aan alle respondenten stelden we de volgende vraag: “Kunt u omschrijven wat uw mening over het afsteken van vuurwerk met oud en nieuw is?” Een deel van de voorstanders ziet het afsteken van vuurwerk als een traditie en zou daarom niet (helemaal) moeten worden afgeschaft. Een groot deel verbindt hier wel **specifieke voorwaarden** aan, zoals het soort vuurwerk (doorgaans **siervuurwerk**) en de locaties en tijdstippen waarop het wordt afgestoken. Sommigen zijn alleen voorstander van vuurwerk, als dit wordt afgestoken tijdens een **georganiseerde vuurwerkshow**.

“Acceptabel onder regie van overheid, bijvoorbeeld door vuurwerkshows van overheidsinstanties.”

“Eén keer per jaar is geen probleem en leuk.”

“Alleen op vastgestelde plekken en geen knalvuurwerk.”

“Afsteken van vuurwerk is een oude traditie die in ere moet worden gehouden en dit verdient.”

“Het is slecht voor het milieu, verhoogt de druk op de zorg en is gevaarlijk. Maar wel een mooie traditie. Professionele vuurwerkshows zouden een oplossing zijn.”

3.8 Tegenstanders vuurwerk: gevaarlijk en te veel nadelen

Tegenstanders van vuurwerk vinden dat het te veel schade berokkent aan het **milieu** en aan het welzijn en de gezondheid van **mens** en **dier**. Veel tegenstanders vinden het afsteken van vuurwerk door particulieren **gevaarlijk**. Ook zijn veel tegenstanders van mening dat het een **geldverspillende** bezigheid is.

“Afschaffen. De oorzaak van onnodige vervuiling, vernielingen en ongelukken.”

“Afschaffen. Vervangen door mooie show met veel drones. Of iets anders creatiefs.”

“Afschaffen. Kabaaloverlast, milieuvervuilend en ronduit gevaarlijk.”

“Dat het een grote schande is dat dit nog niet aan banden is gelegd. Uit oogpunt van het milieu en dat dit onnodig veel slachtoffers maakt.”

4 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 6 december tot maandagochtend 9 december 2024. In totaal werkten 1.146 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel, met aanvulling vanuit het PanelClix panel.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=1.146$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,9 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

Contactgegevens

Ipsos I&O Enschede

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802

nl-info-publiek@ipsos.com

www.ipsos-publiek.nl

Ipsos I&O Amsterdam

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

020 - 308 48 00

nl-info-publiek@ipsos.com

www.ipsos-publiek.nl

